

JÄTEVESISUUNNITELMA –OHJEISTUS / Savonlinnan kaupunki

Milloin jätevesisuunnitelma tarvitaan?

- Kun vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuoliselle kiinteistölle rakennetaan uudet jätevesienkäsittelylaitteet
- Kun vanhoja jätevesienkäsittelylaitteita muutetaan tai saneerataan
- ➔ Suunnitelma esitetään rakennus- tai toimenpidelupahakemuksen yhteydessä
  - rakennuslupaa vaativassa hankkeessa Lupapiste.fi kautta
  - saneerauskohteessa suoraan ympäristönsuojelupalveluille osoitteella:
Savonlinnan kaupunki, Olavinkatu 27, 57130 Savonlinna tai
ymparistonsuojelu@savonlinna.fi

HUOM! Kiinteistön omistaja vastaa siitä, että:

- jätevesienkäsittelylaitteet suunnitellaan ja rakennetaan lain ja asetuksen sekä Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten ja alueen kaavamääräysten mukaisesti
- Jätevesijärjestelmän valintaan vaikuttavat myös mahdolliset pohjavesialueet, kiinteistön käyttötarkoitus, talousveden hankintamuoto sekä muodostuvan jäteveden laatu ja määrä
- jätevesienkäsittelylaitteita käytetään ja huolletaan siten, että niiden toiminta täyttää puhdistusvaatimukset

Miten edetä?

- Hanki tarvittaessa pätevä suunnittelija, joka sopimuksen mukaan:
  - tekee kiinteistökäynnin ja esittelee vaihtoehdot
  - laatii rakennus- / toimenpidelupaan vaaditut asiakirjat

HUOM! 1- ja 2-lk:n pohjavesialueilla jätevedet (myös harmaat jätevedet sekä ns. kantovedet) on johdettava pohjavesialueen ulkopuolelle käsiteltäväksi tai tiiviiseen umpisäiliöön (pohjavesialuekartta löytyy kotisivulta). Kantovesikohteissa saneeraus tulee tehdä viimeistään siinä yhteydessä, kun kiinteistöllä toteutetaan rakennus- tai toimenpidelupaa vaativa hanke.

Mitä tietoja jätevesisuunnitelman tulee sisältää?

- Rakennuspaikan tiedot
  - kiinteistötunnus ja osoite
  - voimassa oleva kaava (kysy tarvittaessa kaupungin kaavoituspalveluilta)
  - kiinteistön käyttötarkoitus (vakituisesti asuttu / lomarakennuskiinteistö)
  - kiinteistön käymälätyyppi
- Olosuhteiden kuvaus
  - talousveden hankintamuoto (painevesi / kantovesi)
  - jätevesien muodostumispisteet
  - jätevesienkäsittelylaitteiden etäisyydet vesistöön, pohjaveteen, talousvesikaivoon, naapurikiinteistön rajaan
- Suunnittelun järjestelmän kuvaus
  - jätevesienkäsittelylaitteiden rakenne, toimintaperiaate ja mitoitus

JÄTEVESISUUNNITELMA –OHJEISTUS / Savonlinnan kaupunki

- Liitteet
  - yleiskartta, asemapiirros, rakennepirokset ym.

Miten prosessi etenee?

1. Hae lupaa jätevesienkäsittelylaitteiden rakentamiselle tai muuttamiselle
  - Jätevesilomake www.savonlinna.fi > asiointi > lomakkeet > ympäristönsuojelu > jätevesisuunnitelmalomake (saneerauskohde)
2. Savonlinnan kaupungin ympäristöpäällikkö ratkaisee lausunnollaan jätevesisuunnitelman, minkä perusteella rakennusvalvontaviranomainen myöntää rakennus-/ toimenpideluvan
3. Vertaile kustannuksia, pyydä tarjouksia

HUOM! Hankintoja ei kannata tehdä eikä rakentamista / saneeraamista saa aloittaa ennen kuin luvat on kunnossa

4. Huolehdi rakentamisen valvonnasta
  - Kirjaa työmaapäiväkirjaan mm. rakentamisen vaiheet ja käytetyt materiaalit
    - Ota valokuvia työn eri vaiheista liitettäväksi kiinteistön asiakirjoihin
      - ➔ Tietojen tallennus on tarpeen esim. kiinteistön omistajan vaihdoksen yhteydessä tai jos ilmenee ongelmia laitteiden toiminnassa
  - Mikäli rakentamista ei voida toteuttaa suunnitelman mukaan, sovi muutoksista ympäristöpäällikön ja suunnittelijan kanssa > huolehdi, että muutokset dokumentoidaan
  - Huolehdi, että ennen käyttöä jätevesienkäsittelylaitteille on käyttö- ja huolto-ohjeet, jotka säilytetään kiinteistöllä
5. Pyydä lopputarkastus
  - Rakennusvalvonta tarkastaa rakennuslupakohteet
  - Ympäristöinsinööri Hanne Turunen tarkastaa saneerauskohteet
    - s-posti: hanne.turunen@savonlinna.fi, puh. 044 417 4690

Lisää aiheesta:

Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojelupalveluiden kotisivut:
www.savonlinna.fi/asukas/asuminen_ja_ymparisto/ymparistonsuojelu

Haja-asutuksen jätevedet: www.ymparisto.fi

Lisätietoja:

Savonlinnan kaupunki / ympäristöinsinööri Hanne Turunen, puh. 044 417 4690
Savonlinnan kaupunki / ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 417 4685

JÄTEVESISUUNNITELMA –OHJEISTUS / Savonlinnan kaupunki

Vähimmäislaitevaatimukset:

Vakituisesti asuttu kiinteistö

Rantavyöhykkeellä (alle 150 m)	Rantavyöhykkeen (yli 150 m) ulkopuolella
<u>Vaihtoehto 1</u> <ul style="list-style-type: none"> harmaat jätevedet: 2-os. saostussäiliö (1,0 m³ + 0,5 m³) + maaperäkäsittely 2 x 15 m imeytysputki wc-vedet: umpisäiliö (5 m³) tai kuivakäymälä 	<u>Vaihtoehto 1</u> <ul style="list-style-type: none"> harmaat jätevedet: 2-os. saostussäiliö (1,0 m³ + 0,5 m³) + maaperäkäsittely 2 x 15 m imeytysputki wc-vedet: umpisäiliö (5 m³) tai kuivakäymälä
	<u>Vaihtoehto 2</u> <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet: 3-os. saostussäiliö (2,7 m³) + maaperäkäsittely 2 x 15 m imeytysputki
<u>Vaihtoehto 2</u> <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet umpisäiliöön 5 m³, suositus 6 – 12 m³ 	<u>Vaihtoehto 3</u> <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet umpisäiliöön 5 m³, suositus 6 – 12 m³
<u>Vaihtoehto 3</u> <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet pienpuhdistamoon + maaperäkäsittely 2 x 15 m imeytysputki 	<u>Vaihtoehto 4</u> <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet pienpuhdistamoon + maaperäkäsittely 2 x 15 m imeytysputki

Lomarakennuskiinteistö (saneeraus)

Rantavyöhykkeellä (alle 150 m)		Rantavyöhykkeen (yli 150 m) ulkopuolella	
<u>Painevesi</u>	<u>Kantovesi</u>	<u>Painevesi</u>	<u>Kantovesi</u>
<u>Vaihtoehto 1</u> <ul style="list-style-type: none"> harmaat jätevedet: 2-os. saostussäiliö (0,5 m³ + 0,5 m³) + maaperäkäsittely imeytysputki 2 x 10 m wc-vedet: umpisäiliö (3 m³) tai kuivakäymälä 	Vähäiset jätevedet (pesuvedet) voidaan johtaa puhdistamattomana maahan, ellei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisvaaraa (YSL 155 §) ja kun kiinteistöllä on vain kuivakäymälä. *)	<u>Vaihtoehto 1</u> <ul style="list-style-type: none"> harmaat jätevedet: 2-os. saostussäiliö (0,5 m³ + 0,5 m³) + maaperäkäsittely imeytysputki 2 x 10 m wc-vedet: umpisäiliö (3 m³) tai kuivakäymälä 	Vähäiset jätevedet (pesuvedet) voidaan johtaa puhdistamattomana maahan, ellei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisvaaraa (YSL 155 §) ja kun kiinteistöllä on vain kuivakäymälä. *)
		<u>Vaihtoehto 2</u> <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet: 3-os. saostussäiliö (2 m³) + maaperäkäsittely 2 x 15 m imeytysputki 	
<u>Vaihtoehto 2</u> <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet umpisäiliöön (3 m³) 		<u>Vaihtoehto 3</u> <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet umpisäiliöön (3 m³) 	
<u>Vaihtoehto 3</u> (vain ympärivuotisessa käytössä olevat) <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet pienpuhdistamoon + maaperäkäsittely 2 x 15 m imeytysputki 		<u>Vaihtoehto 4</u> (vain ympärivuotisessa käytössä olevat) <ul style="list-style-type: none"> kaikki jätevedet pienpuhdistamoon + maaperäkäsittely 2 x 15 m imeytysputki 	

JÄTEVESISUUNNITELMA –OHJEISTUS / Savonlinnan kaupunki

Erilliset saunarakennukset (kantovesi)

Rantavyöhykkeellä (alle 150 m)		Rantavyöhykkeen (yli 150 m) ulkopuolella	
Uusi rakennus	Saneeraus	Uusi rakennus	Saneeraus
• 2-os. saostussäiliö (0,25 m ³ + 0,25 m ³) (jälkimmäinen voidaan korvata suodatinyksiköllä) + maaperäkäsittely	Vähäiset jätevedet (pesuvedet) voidaan johtaa puhdistamattomana maahan, ellei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisvaaraa (YSL 155 §) ja kun kiinteistöllä on vain kuivakäymälä. *)	• yksi tiivis saostussäiliö (0,25 m ³) tai harmaavesisuodatin + maaperäkäsittely	Vähäiset jätevedet (pesuvedet) voidaan johtaa puhdistamattomana maahan, ellei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisvaaraa (YSL 155 §) ja kun kiinteistöllä on vain kuivakäymälä. *)

Erilliset saunarakennukset (kantovesi) tiettömissä saarissa

Rantavyöhykkeellä (alle 150 m)		Rantavyöhykkeen (yli 150 m) ulkopuolella	
Uusi rakennus	Saneeraus	Uusi rakennus	Saneeraus
• yksi tiivis saostussäiliö (0,25 m ³) tai harmaavesisuodatin + maaperäkäsittely	Vähäiset jätevedet (pesuvedet) voidaan johtaa puhdistamattomana maahan, ellei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisvaaraa (YSL 155 §) ja kun kiinteistöllä on vain kuivakäymälä. *)	• yksi tiivis saostussäiliö (0,25 m ³) tai harmaavesisuodatin + maaperäkäsittely	Vähäiset jätevedet (pesuvedet) voidaan johtaa puhdistamattomana maahan, ellei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisvaaraa (YSL 155 §) ja kun kiinteistöllä on vain kuivakäymälä. *)

Ylläolevat vaatimukset koskevat jätevesien käsittelylaitteita. Laittevaatimusten lisäksi myös vähimmäissuojaetäisyyksien on täyttyvä.

HUOM!

Uusien loma-asuntojen, joilla on **kantovesi**, harmaiden jätevesien käsittely:

- 2-os. saostussäiliö 0,25 m³ + 0,25 m³ (jälkimmäinen säiliöistä voidaan korvata erillisellä suodatinyksiköllä)
- + maaperäkäsittely imeytysputki 2 x 7,5 m tai 1 x 10 m

Sekä uusilla että olemassa olevilla erillisillä saunarakennuksilla, joilla on **painevesi**:

- 2-os. saostussäiliö 0,5 m³ + 0,5 m³ (jälkimmäinen säiliöistä voidaan korvata erillisellä suodatinyksiköllä)
- + maaperäkäsittely 2 x 10 m imeytysputki

JÄTEVESISUUNNITELMA –OHJEISTUS / Savonlinnan kaupunki

Poikkeukset em. vaatimuksiin:

Keittiövedet (ei viemäriä):

> vähäiset tiskivedet voidaan kantaa ulos ja kaataa kesäkaudella paikkaa vaihdellen maaperän kasvukerrokseen

Saostussäiliövaatimus ei koske saunarakennusta, jossa:

- kantovesi
- maalattia (vähintään 50 % lattiapinta-alasta)
- 1 m irtomaakerros

Vähimmäissuojaetäisyydet jätevesien imeytys- tai purkupaikasta mitattuna, ellei alueen kaavamääräyksissä muuta ole määrätty

- kuivan irtomaakerroksen paksuus (suojakerros) ylimmän pohjavesitason tai kalliopinnan yläpuolella maaperäimeytyksessä imeytysputkesta mitattuna 1,5 m
- kuivan irtomaakerroksen paksuus (suojakerros) ylimmän pohjavesitason tai kalliopinnan yläpuolella maasuodatuksessa purkupaikasta mitattuna 0,5 m
- keskivedenkorkeuden (MW) mukaiseen rantaviivaan; harmaat jätevedet 15 m ja vesikäymälävedet 150 m (pois lukien pienpuhdistamokäsitellyt vesikäymälävedet, jotka saadaan imeyttää sille etäisyydelle, johon rakennus saadaan alueen kaavamääräysten mukaan rakentaa)
- talousvesikaivoihin ym. vedenottoaikkoihin 30 - 40 m (talousvesikaivon tulee sijaita imeytyspaikkaa ylempänä maastossa)
- kiinteistön / määräalan rajaan vähintään 5 m (tätä lähemmäksi tarvitaan naapurikiinteistön omistajan kirjallinen suostumus) – vaatimus koskee kaikkia jätevesilaitteita
- rakennuksiin, avo-ojaan ja tiehen 5 m

*) HUOM! Kantovesikohteissa, joiden nykyinen jätevesijärjestelmä ei täytä ylläolevia vähimmäissuojaetäisyyksiä tai alueen kaavamääräyksiä, tulee jätevesijärjestelmän saneeraus tehdä viimeistään siinä yhteydessä, kun kiinteistöllä toteutetaan rakennus- tai toimenpidelupaa vaativa hanke!

JÄTEVESISUUNNITELMA –OHJEISTUS / Savonlinnan kaupunki

Muuta huomioitavaa:

- Em. saostussäiliötä koskevia vaatimuksia sovelletaan myös tiivispohjaisiin betonirengaskaivoihin, joissa vähimmäishyötytilavuudeksi lasketaan lähtevän putken alapuolinen osa
- Imeytysputkina tulee käyttää ainoastaan jätevesien imeytykseen valmistettuja profiloituja imeytysputkia (ei salaojaputkia) ja putkien pää tulee nostaa maan pinnalle tuulettumisen ja tarvittaessa huuhtelun mahdollistamiseksi
- Maaperäkäsittelyssä maalajin tulee olla maaperäimeytykseen soveltuva
- Kuivakäymälämääräykset:
  - ellei alueen kaavamääräyksissä ole muuta määrätty, kuivakäymälä tulee sijoittaa yleisesti käyttävien kaavamääräysten mukaan vähintään 25 m päähän rantaviivasta, ellei käymälä sijaitse talousrakennuksessa, joka voidaan sijoittaa lähemmäksi rantaa
  - kuivakäymälän on oltava tiivispohjainen
  - käymäläjätteet tulee jälkikompostoida ja hyötykäyttää lannoitteena (niiden maahan hautaaminen tai nesteosan maahan kaataminen kasvukerroksen alapuolelle on kielletty)

Harmaat jätevedet	Pesuedet, jotka eivät sisällä käymäläjätevesiä.
Mustat jätevedet	Jätevedet, jotka sisältävät käymäläjätevesiä.
Umpisäiliö, jätevesisäiliö	Tiivis, talousjäteveden tilapäiseen varastointiin tarkoitettu säiliö, josta ei ole purkuputkea ympäristöön.
Saostussäiliö	Tiivispohjainen säiliö, jossa jätevedestä erotellaan kiintoaineet ja, josta jätevesi johdetaan edelleen maaperäkäsittelyyn.
Saostuskaivo	Tiivispohjainen betonirengaskaivo, jossa jätevedestä erotellaan kiintoaineet ja, josta jätevesi johdetaan edelleen maaperäkäsittelyyn.
Pienpuhdistamo	Kiinteistökohtainen jätevesijärjestelmä, jonka toiminta perustuu mekaanisiin, biologisiin ja / tai kemiallisiin prosesseihin.
Maaperäkäsittely	Imeytyskenttä tai maasuodattamo.
Maahanimeyttämö	Maaperäkäsittely, jossa saostussäiliöissä esikäsitelty jätevesi imeytetään maaperään jälkikäsittelyyn ennen sen kulkeutumista pohjaveteen.
Maasuodattamo	Maaperäkäsittely, jossa saostussäiliöissä esikäsitelty jätevesi jälkikäsitellään sen kulkeutuessa rakennetun suodatinkerroksen läpi, kerätään yhteen kokoomaputkiston avulla ja johdetaan purkupaikkaan.
Imeytyskaivo, saunakaivo/-pallo	Pohjastaan avoin tai rei'itetty laite, joka soveltuu ainoastaan vähäisten jätevesien maahan imeyttämiseen korvaamaan imeytyskenttää.
Paineeton pumppuvesi	Käsipumppu, rinnastetaan kantoveteen. Myös pienipaineinen ns. kesäpumppu, joka ei mahdollista painevesilaitteiden käyttöä.
Määräaika 31.10.2019	Kiinteistön omistajan tuli huolehtia, että 100 metrin etäisyydellä vesistöstä tai pohjavesialueella (1-lk ja 2-lk) sijaitsevan kiinteistön jätevesienkäsittelylaitteet täyttävät määräykset, mukaan lukien paikalliset vaatimukset. Etäisyys mitataan keskivedenkorkeuden (MW) mukaisesta rantaviivasta sitä lähinnä sijaitsevan sellaisen rakennuksen, jossa muodostuu talousjätevesiä, seinään.
Ikävapautus	<u>Vakituisesti</u> asutut kiinteistöt, joiden haltijat ovat syntyneet 9.3.1943 tai aiemmin, ovat oikeutettuja vapautukseen saneerausvelvoitteesta, mikäli jätevesijärjestelmä on toimiva eikä aiheuta maaperän- tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa.